

“DEMOGRÁFIAI
KÖRKÉP ÉS
KÖRKÉP”

MIHÁLYI HELGA
ELŐADÁSA

OKTÓBER 9.

16:30

“Merre

tovább

Magyarország?”

interaktív előadássorozat

A demográfia fogalma

Az a tudomány, amely sajátos módszerekkel vizsgálja:

- a népesség számát,
- a népesség különböző szempontok szerinti összetételét (7),
- a népesedés jelenségeit (4),
- a népesedés törvényszerűségeit,

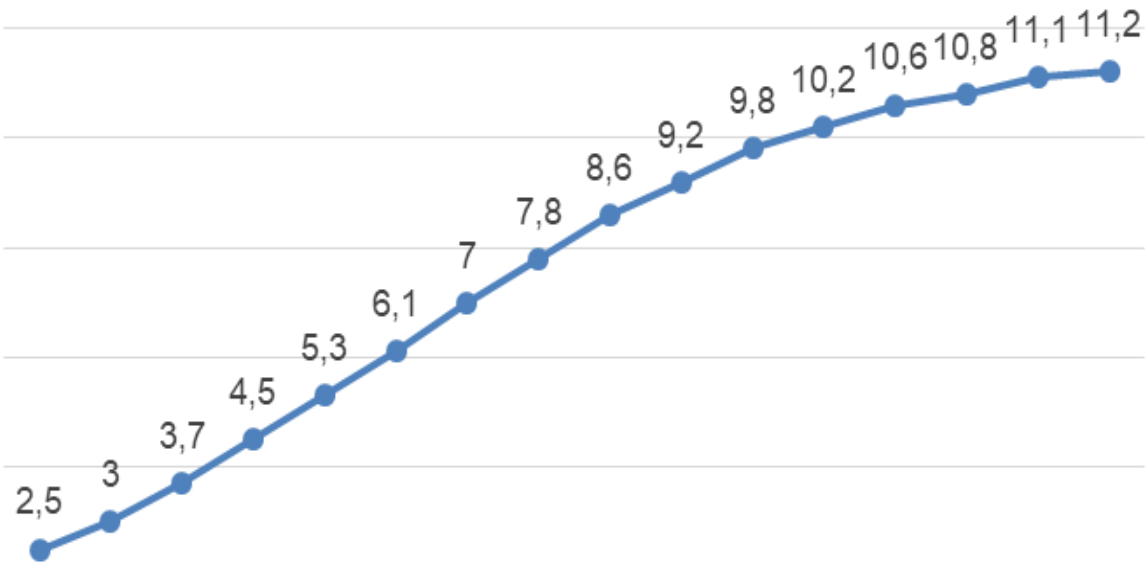
és mindezen ismereteket a társadalmi - gazdasági fejlődés szolgálatába állítja (népesedéspolitika).

A népesség megszámmlálása

- Meghatározott célból: nem teljeskörű → népösszeírás
 - Ókor – adózóképesség, katonai erő (Római Birodalom – i.e. 14)
 - II. József – féle (1784-1787)
- Statisztikai célból: teljeskörű → népszámlálás (általános, egyidejű, rendszeres, államilag támogatott)
 - 1665. Quebec – az első
 - 1749. Finnország – az első európai
 - 1790. USA – az első hivatalos (alkotmányban rögzített)
 - 1869. az első magyarországi

A népesség száma

A világ népessége 1950-2100, milliárd fő

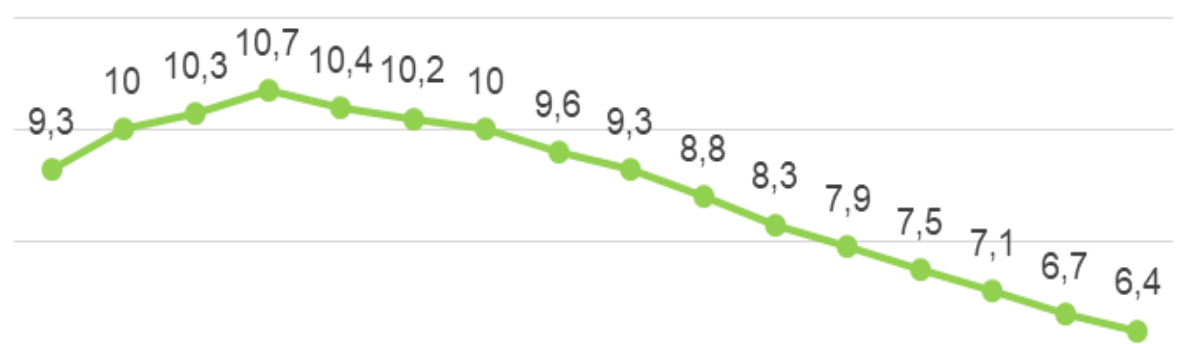

8.202.201.000 fő

2025.10.07. 15 óra

9.509.540 fő

Magyarország népessége 1950-2100, millió fő

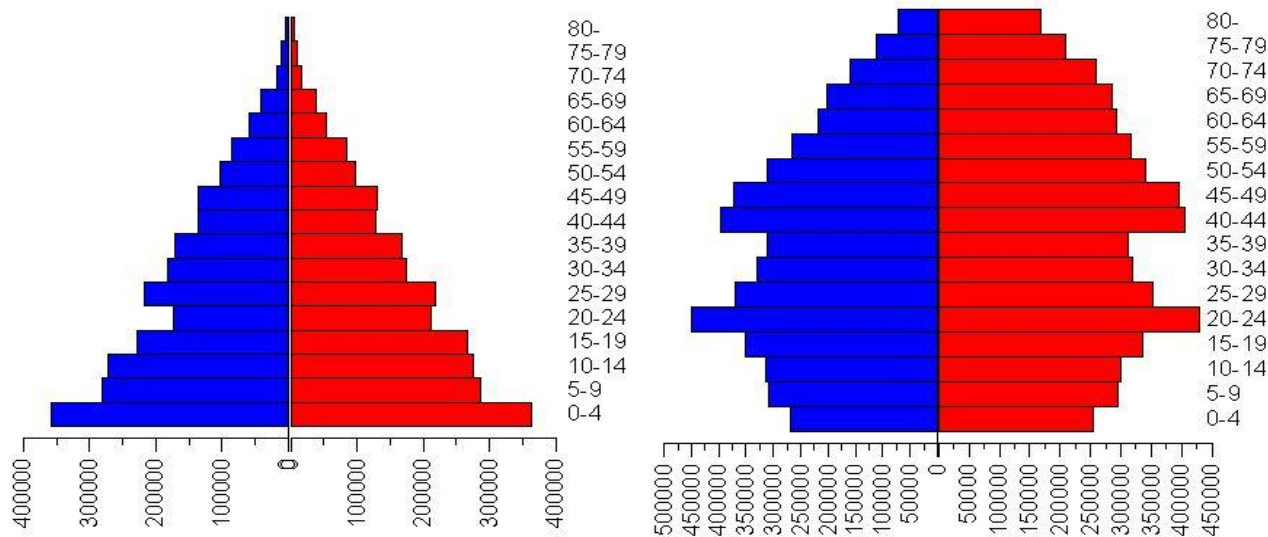
A népesség nemek és életkor szerint

1. Fiúszületési többlet (104-106)
2. Halandóbb férfiak (- 6 év)
3. Háborúk
4. Migráció

48,3% - 51,7% (+328 ezer nő)

1071 a feminitási arány

A népesség korfája 1869-ben és 1999-ben
Magyarországon

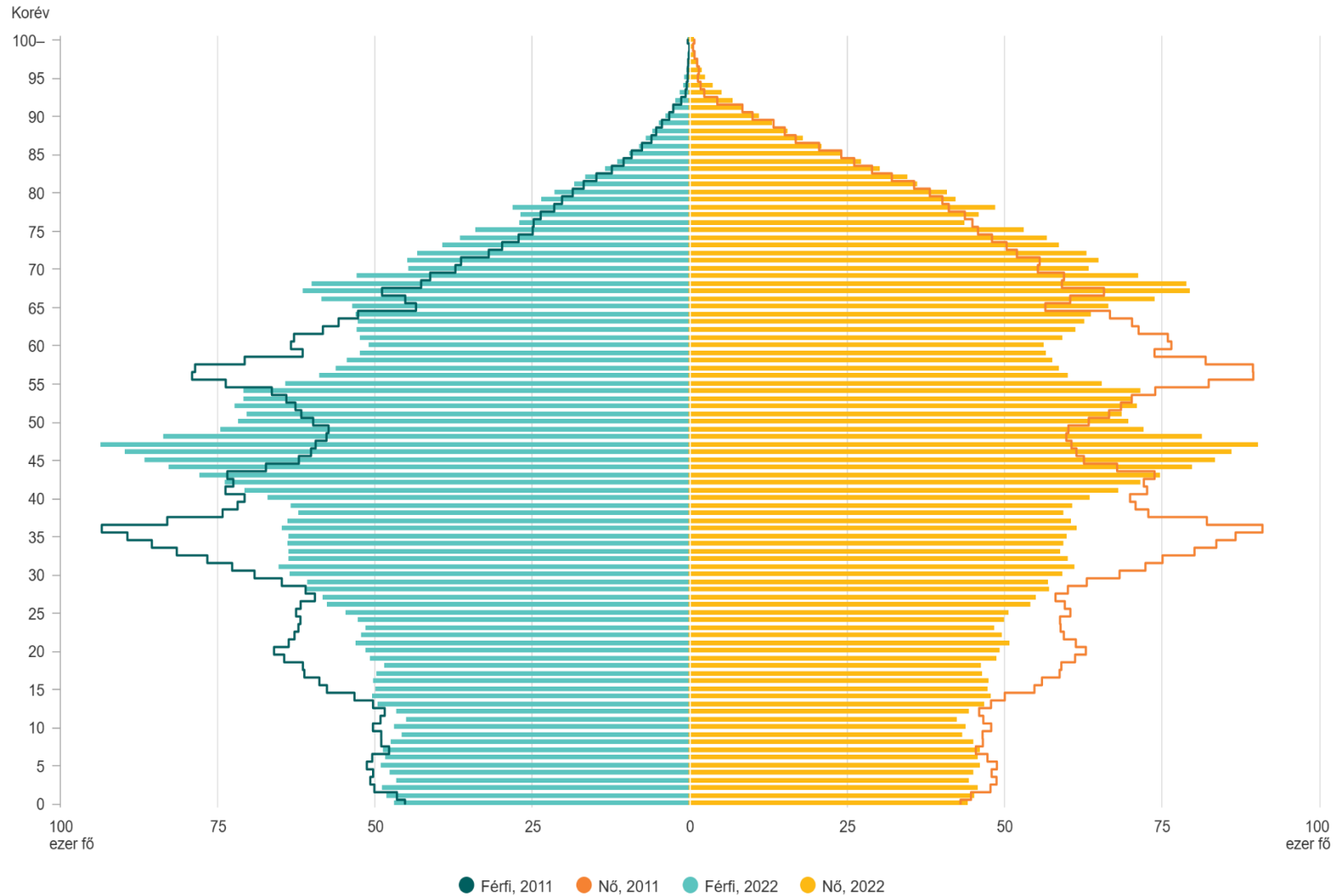

50 évesek 180.409 fő

1 év alatt 78.163 fő

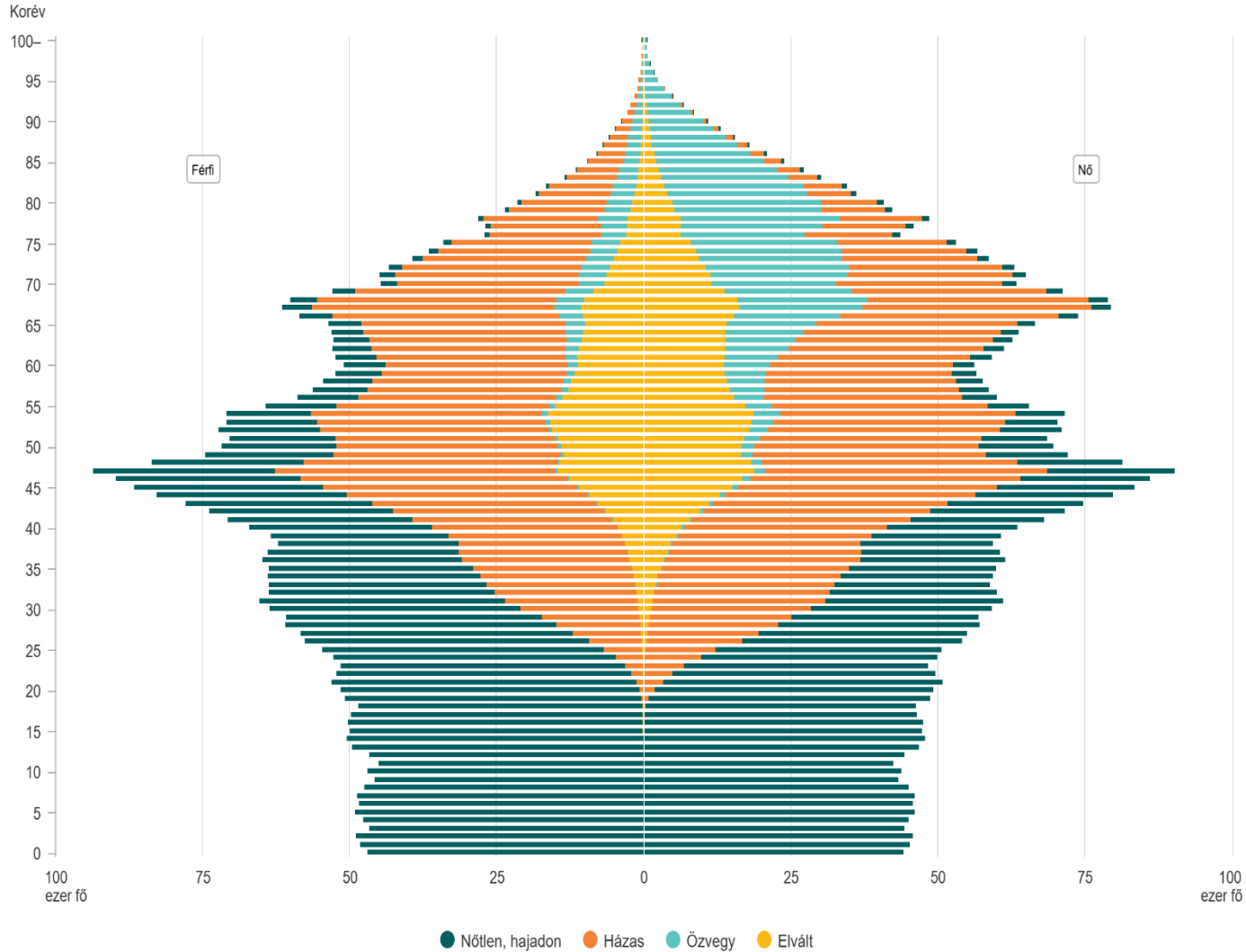
90 év felett 58.939 fő

A népesség száma nem és életkor szerint

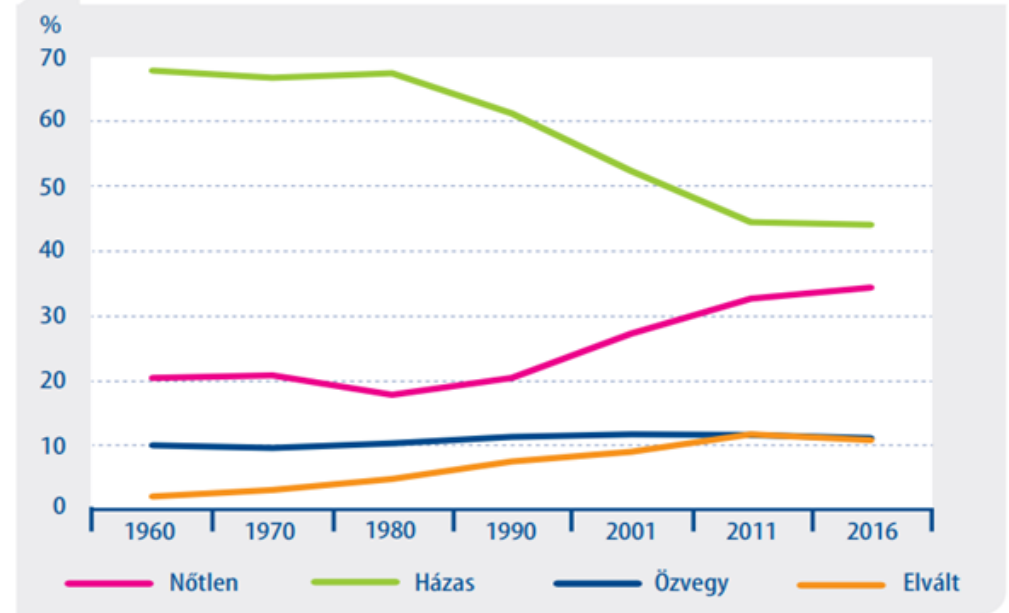

A népesség családi állapot szerint

A népesség száma nem, életkor és családi állapot szerint, 2022

5.1. ábra A népesség családi állapot szerint

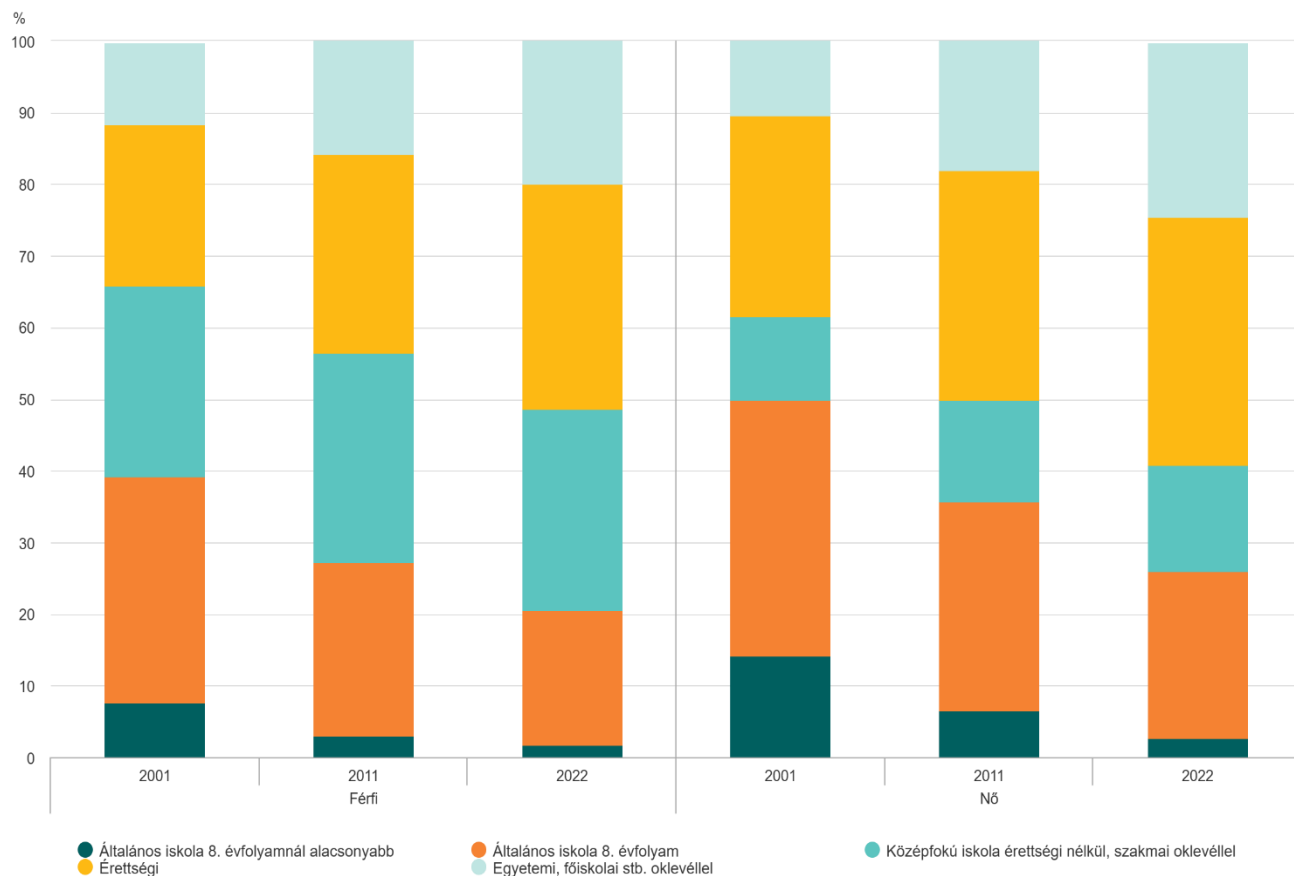
A népesség iskolai végzettség szerint

1.4.1. tábla A népesség iskolai végzettsége, 2011 (%)

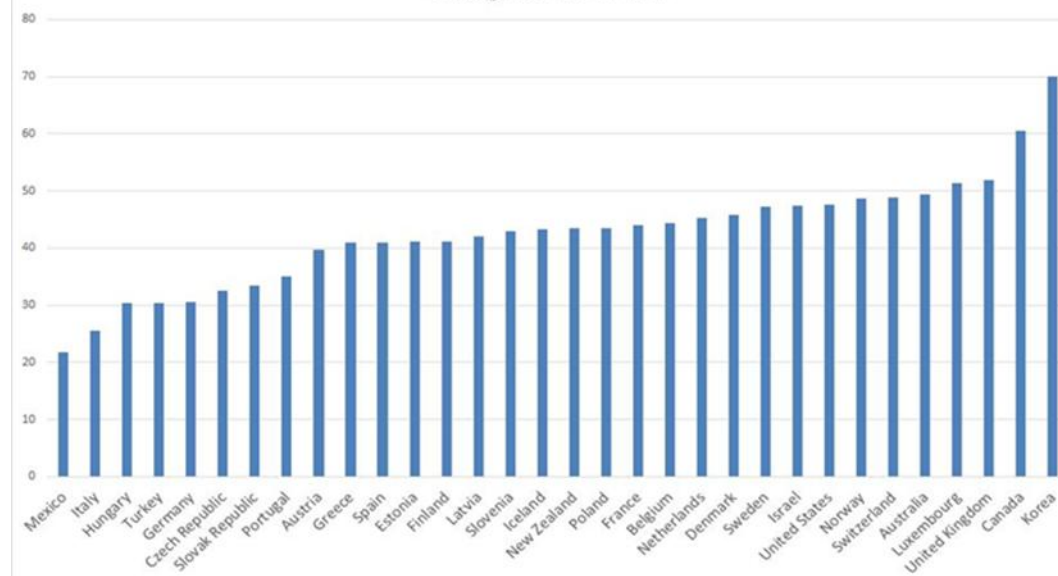
(%)

Településtípus	A 15 éves	A 18 éves	A 25 éves
	és idősebb népességből azok aránya, akik		
	legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégezték	legalább középfokú iskolai érettségivel rendelkeznek	egyetemi, főiskolai oklevéllel rendelkeznek
Főváros	98,1	69,9	34,1
Megyeszékhelyek	97,2	60,0	25,2
Megyei jogú városok	97,0	53,1	18,8
Többi város	94,8	45,5	15,7
Városok összesen	96,3	55,8	23,0
Községek, nagyközségek	92,2	33,1	9,7
Ország összesen	95,1	49,0	19,0

A 15 éves és annál idősebb népesség megoszlása legmagasabb befejezett iskolai végzettség szerint nemeként

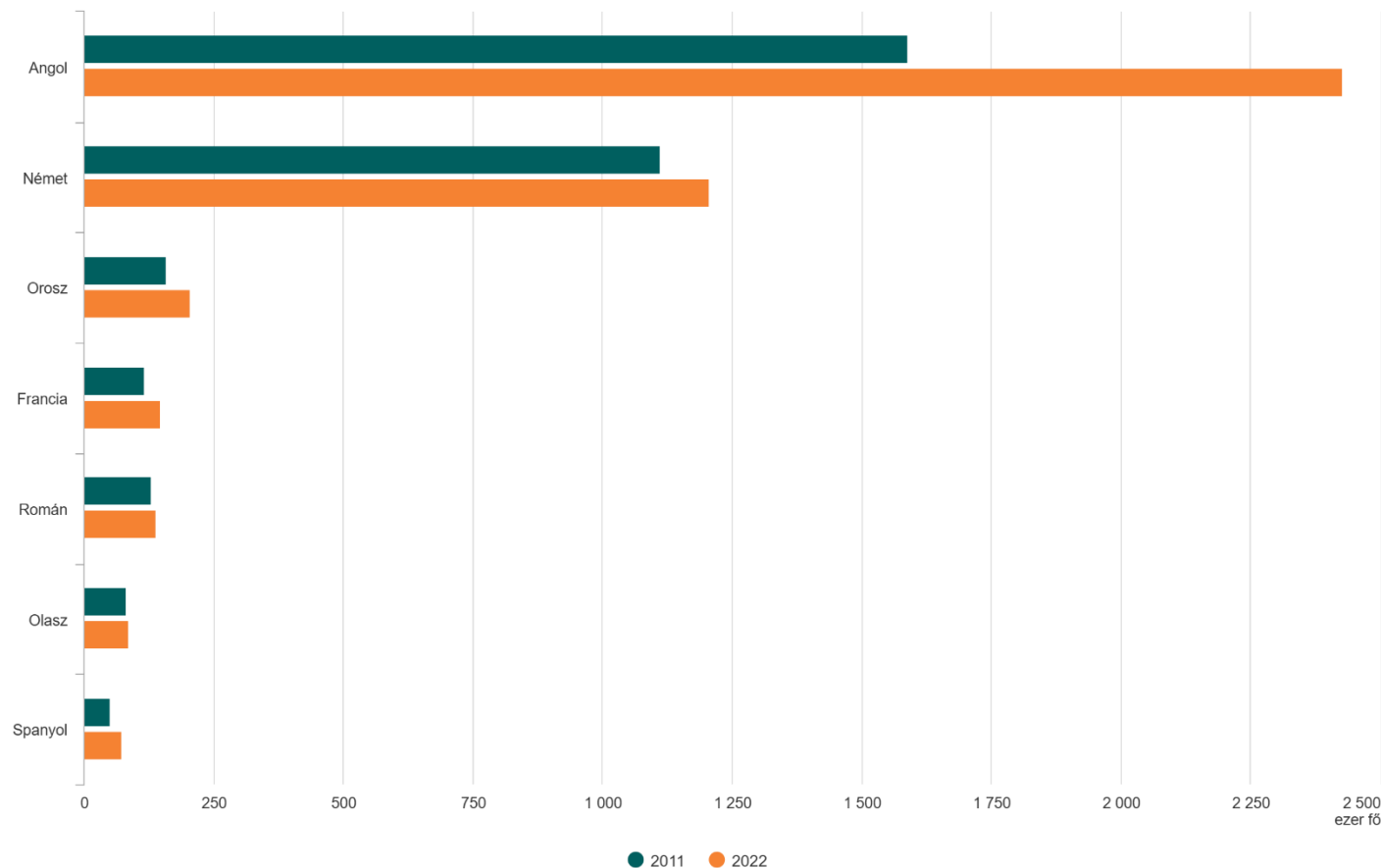

Felsőoktatási végzettséggel rendelkezők aránya a 25-34 évesek között az OECD országokban 2016-ban

A népesség idegennyelv ismerete

A leggyakrabban beszélt nyelvek

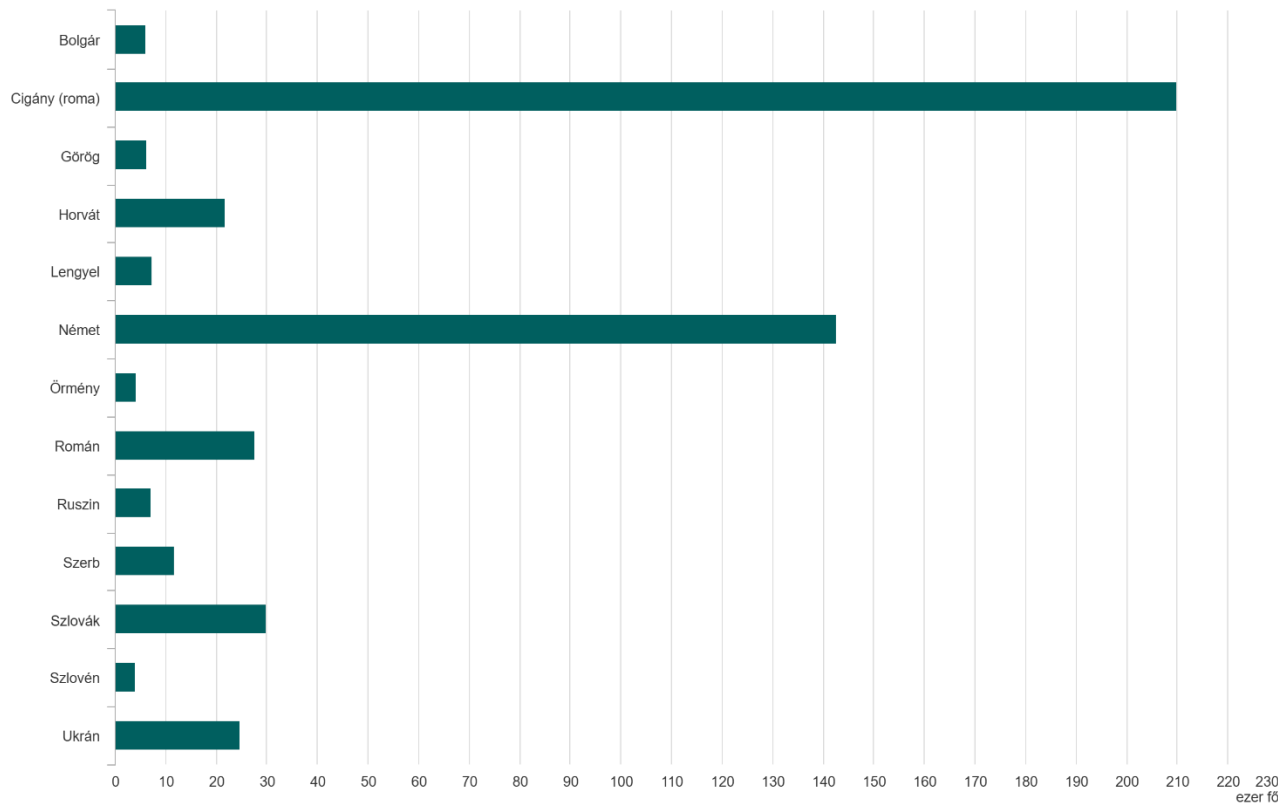

Idegennyelvet társalgási szinten beszélők aránya

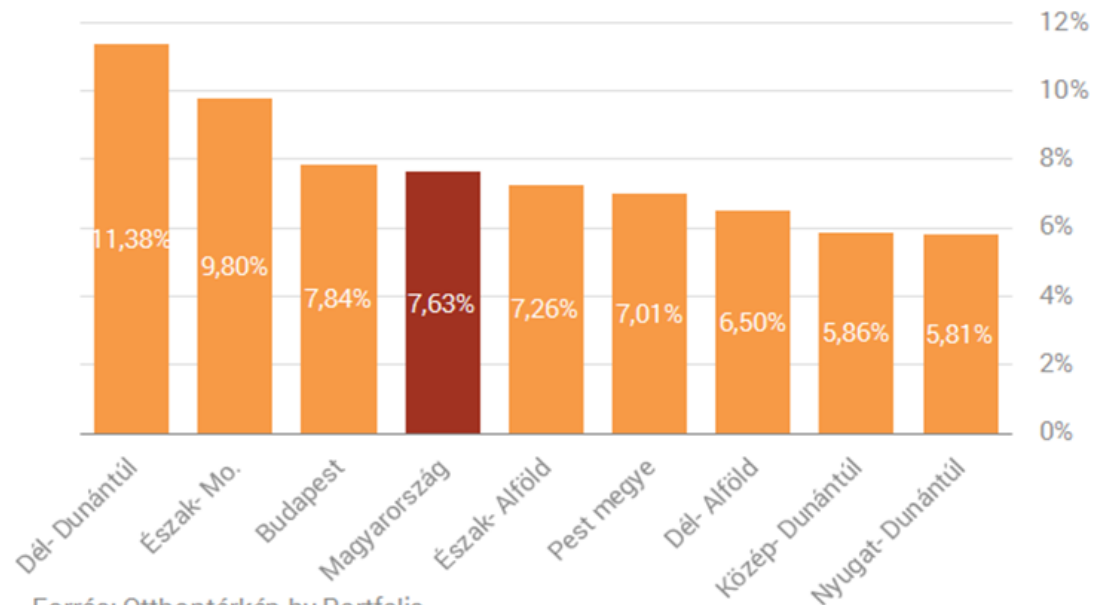
	legalább egy idegen nyelvet	legalább két idegen nyelvet	legalább három idegen nyelvet	egy idegen nyelvet sem
EU27	54%	25%	10%	46%
LU	98%	84%	61%	2%
LV	95%	54%	13%	5%
NL	94%	77%	37%	6%
MT	93%	59%	13%	7%
SI	92%	67%	34%	8%
LT	92%	52%	18%	8%
SE	91%	44%	15%	9%
DK	89%	58%	23%	11%
EE	87%	52%	22%	13%
SK	80%	43%	18%	20%
AT	78%	27%	9%	22%
CY	76%	20%	7%	24%
FI	75%	48%	26%	25%
BE	72%	50%	27%	28%
DE	66%	28%	8%	34%
EL	57%	15%	4%	43%
FR	51%	19%	5%	49%
PL	50%	22%	7%	50%
CZ	49%	22%	6%	51%
RO	48%	22%	8%	52%
BG	48%	19%	4%	52%
ES	46%	18%	5%	54%
IE	40%	18%	4%	60%
UK	39%	14%	5%	61%
PT	39%	13%	4%	61%
IT	38%	22%	15%	62%
HU	35%	13%	4%	65%

A népesség etnikai összetétele

A népesség megoszlása nemzetiség szerint, 2022

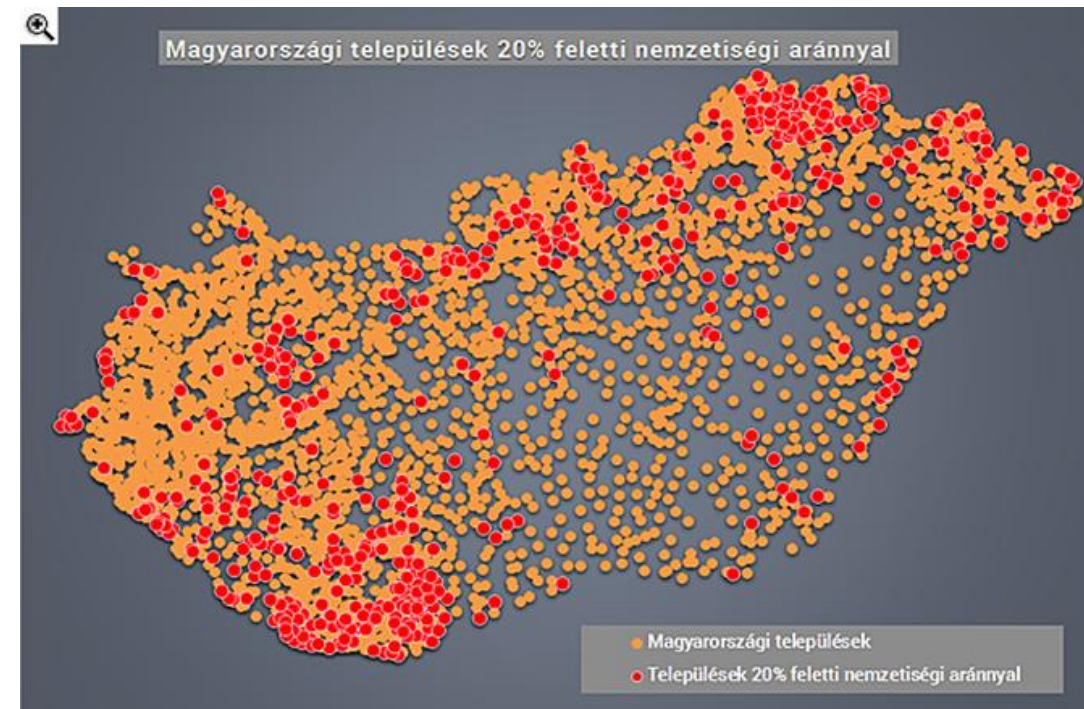
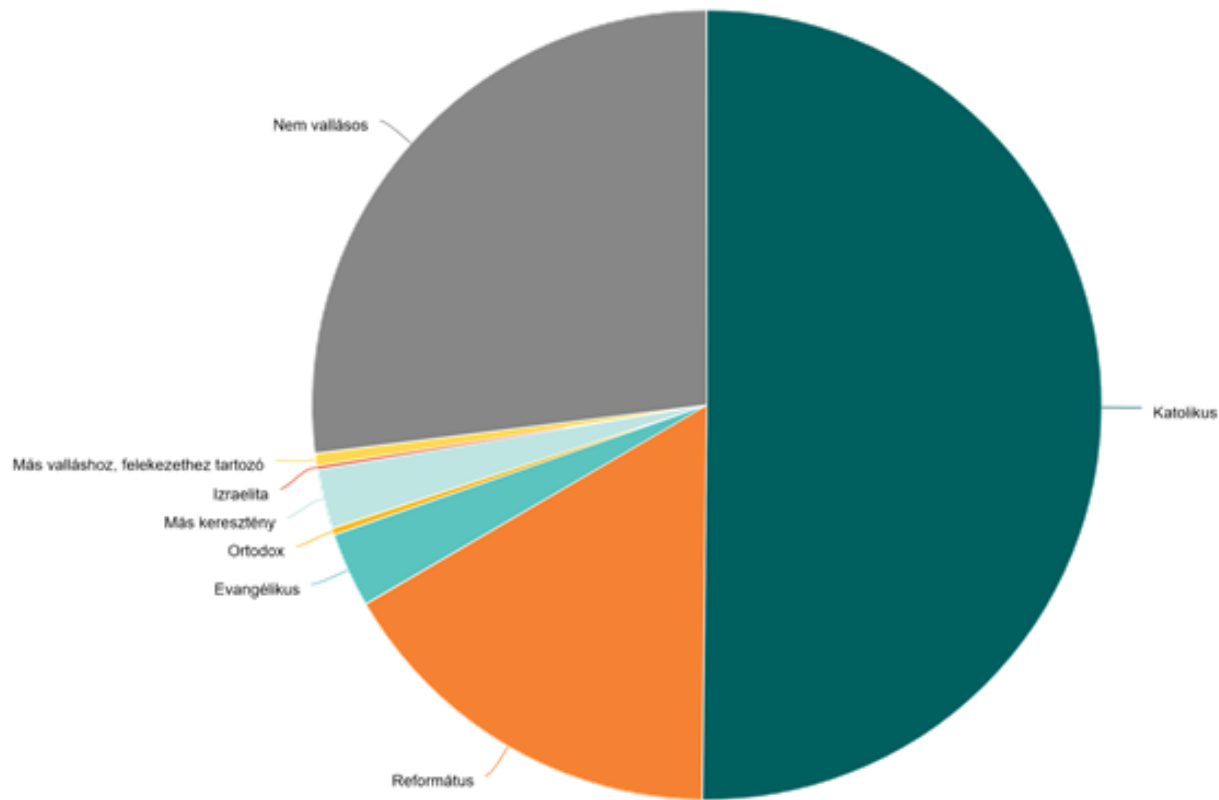
Nemzetiségek aránya a népességhez viszonyítva (2011)

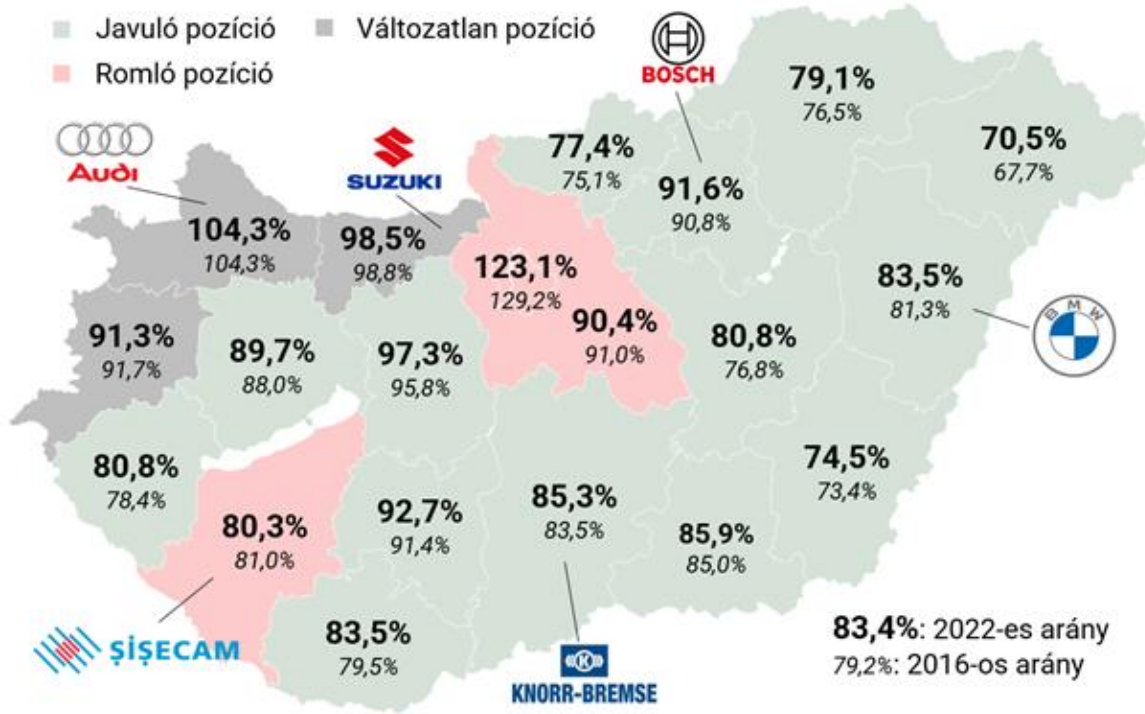
Forrás: Otthontérkép.hu Portfolio

A népesség vallási felekezethez tartozása

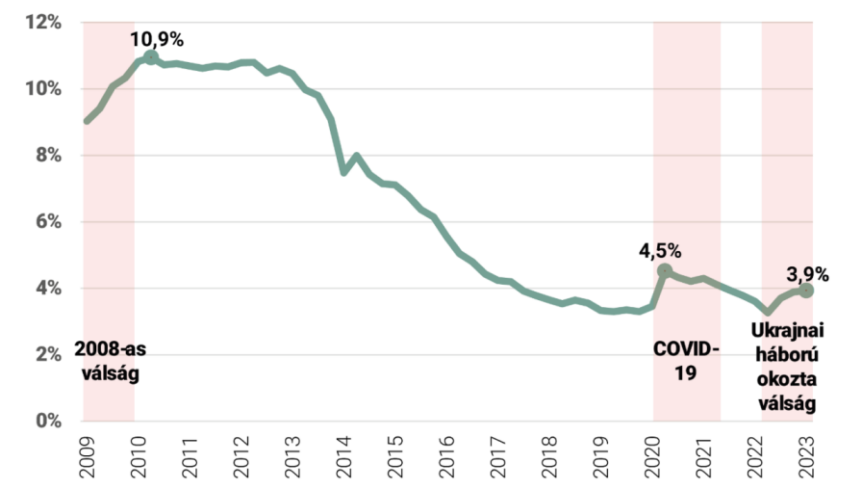
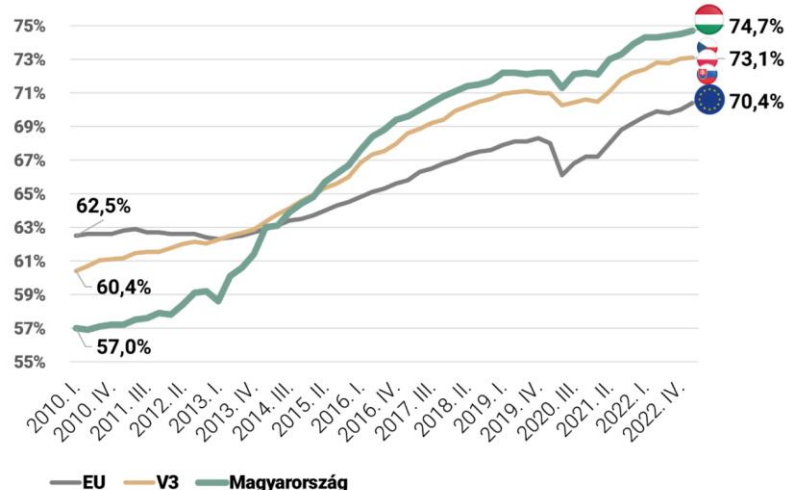
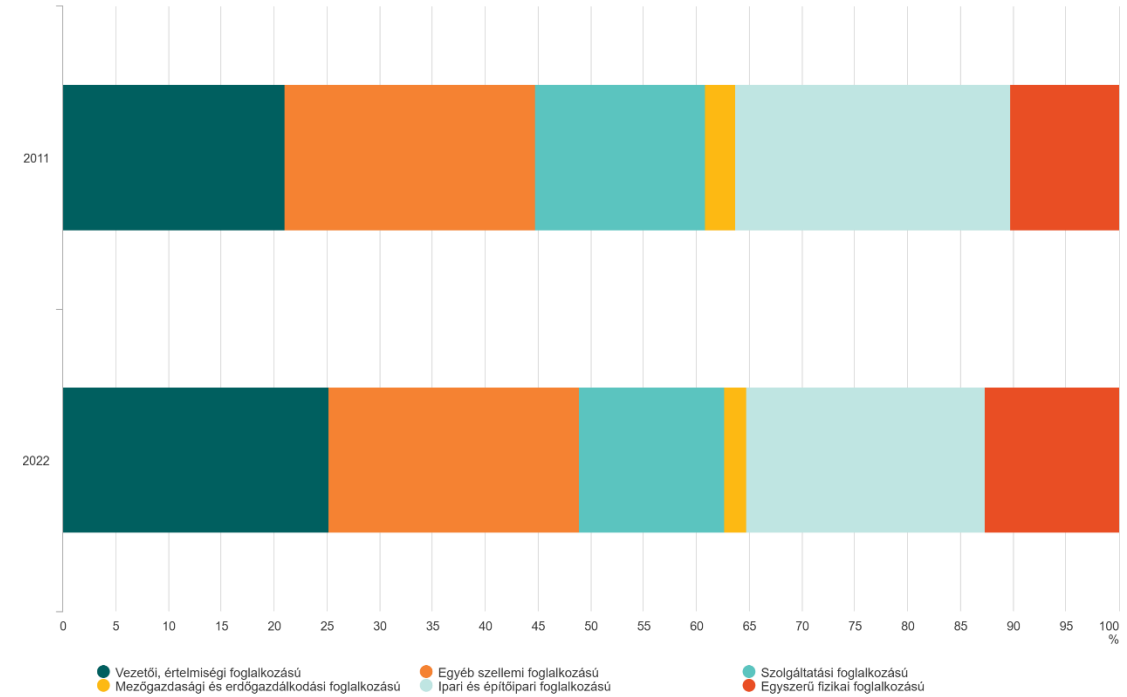
A népesség megoszlása vallás szerint, 2022

A népesség gazdasági aktivitása

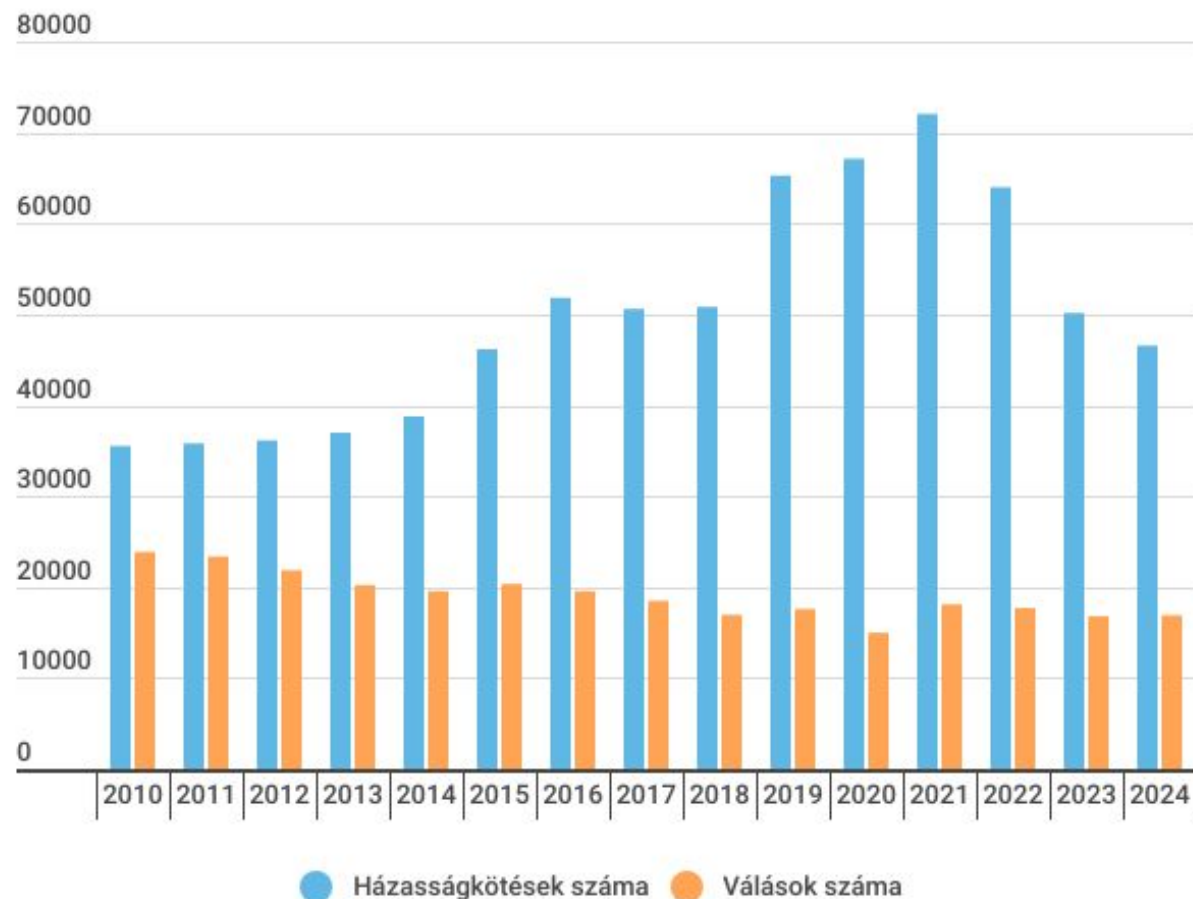
A foglalkoztatottak megoszlása összevont foglalkozási főcsoportok szerint

Házasságok, válások

Év	Házasságok száma ezer főre	Válások száma ezer főre
1960	8,9	1,7
1970	9,3	2,2
1980	7,5	2,6
1990	6,4	2,4
2001	4,3	2,4
2011	3,6	2,3
2021	4,9	1,9

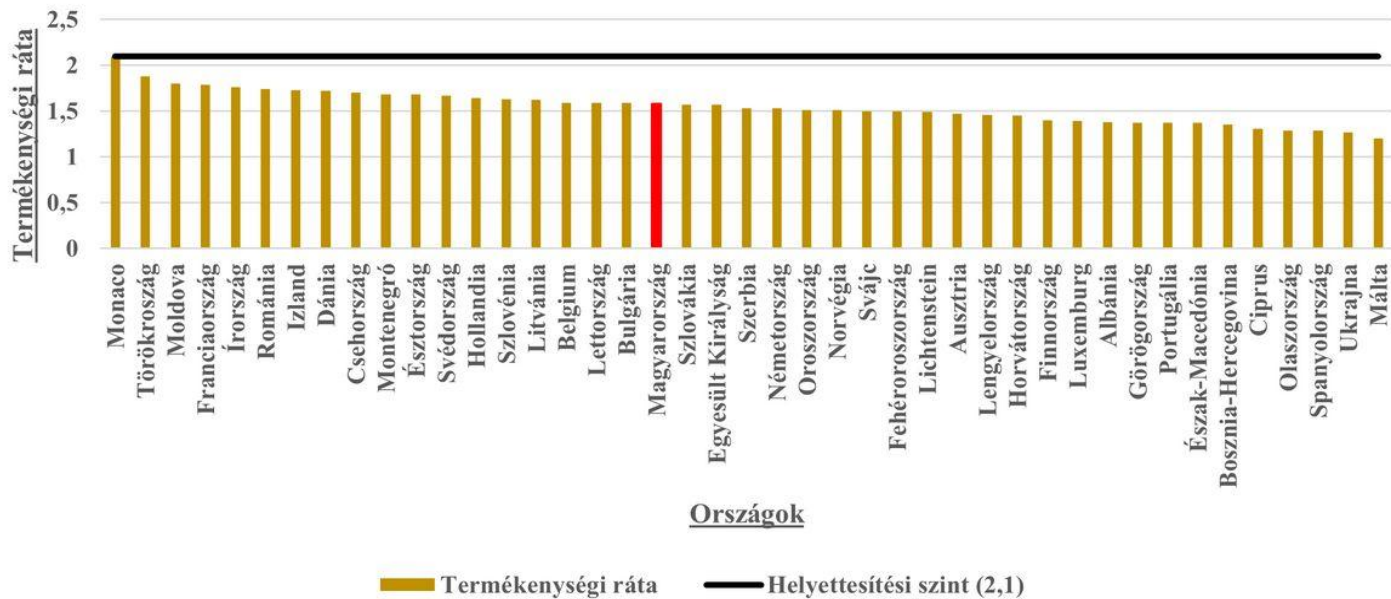
Házasságkötések és válások száma (2010-2024)

Adatok forrása: Központi Statisztikai Hivatal

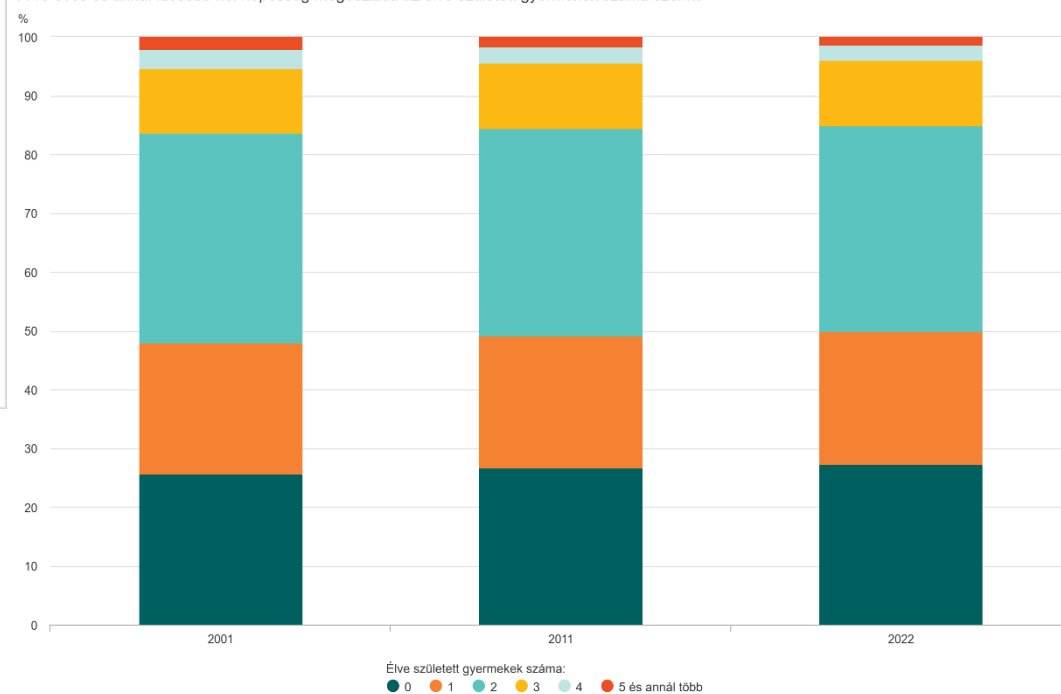
Születések, termékenység

Termékenységi ráta az egyes európai országokban

Év	Születések száma	Születések száma ezer lakosra (205)	Teljes termékenységi arányszám
1960	146.461	14,7	2,02
1970	151.819	14,7	1,98
1975	194.240	18,4	2,34
1980	148.673	13,9	1,91
1990	125.679	12,1	1,86
2001	97.047	9,5	1,31
2011	88.049	8,8	1,23
2024	77.511	8,1	1,39

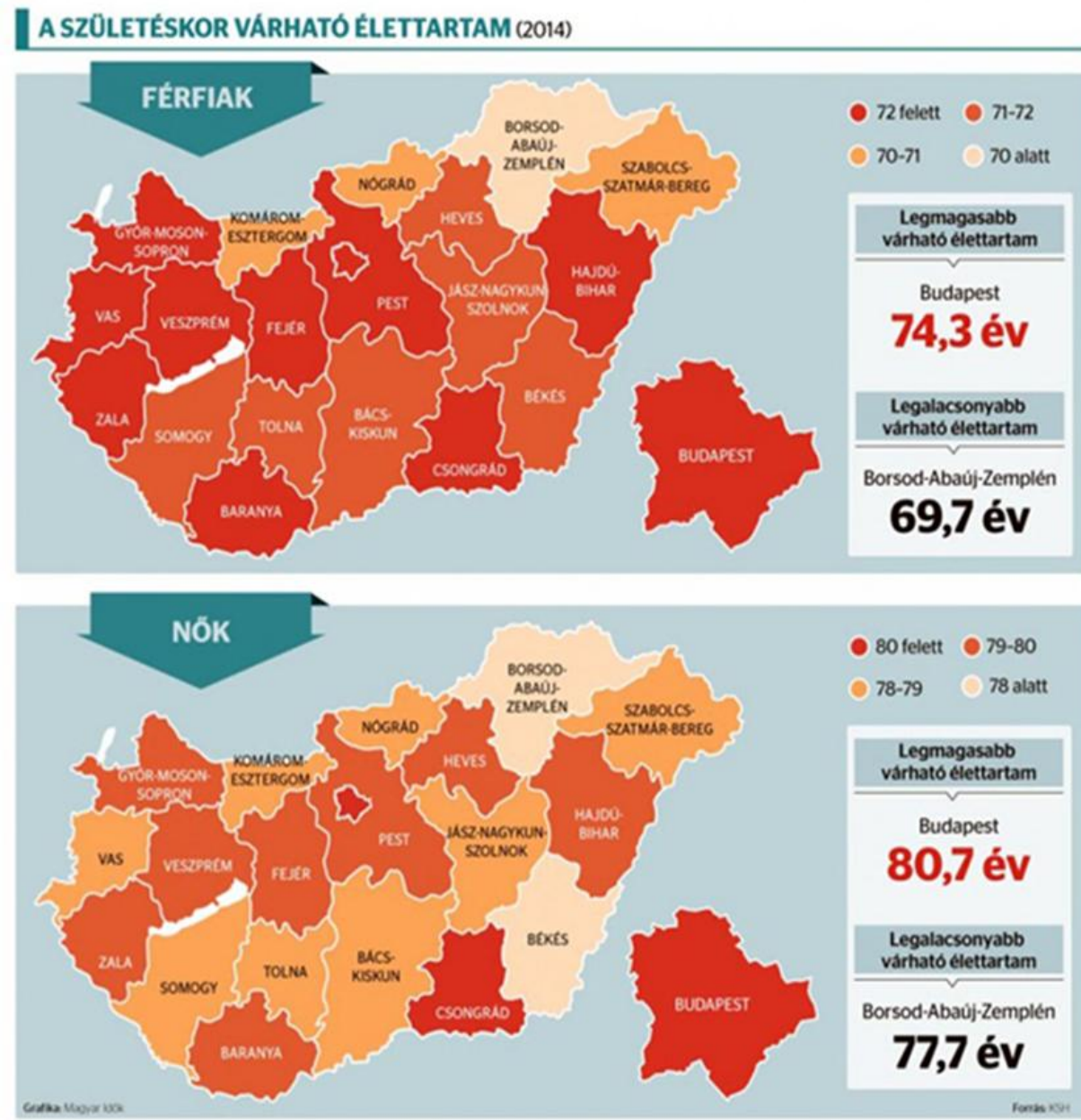
A 15 éves és annál idősebb női népesség megoszlása az élve született gyermekek száma szerint

Halálozások, halandóság

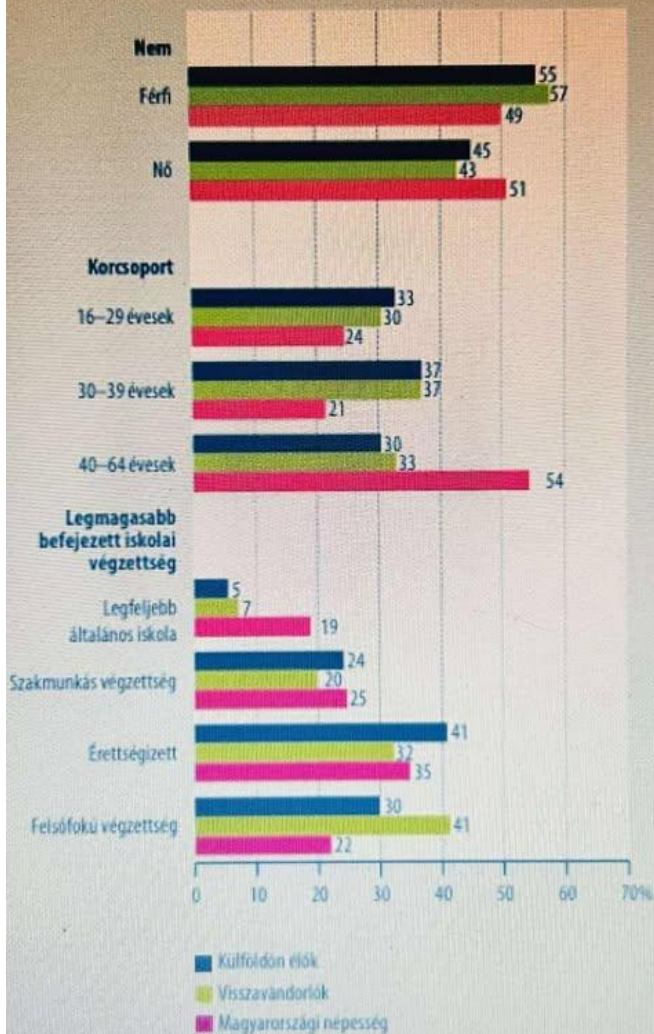
Év	Nők várható élettartama	Férfiak várható élettartama	Halálozások száma ezer lakosra (16)
1960	70,1	65,9	10,2
1970	72,1	66,3	11,6
1980	72,7	65,4	13,6
1990	73,7	65,1	14,0
2001	76,4	68,1	13,0
2011	78,2	70,9	12,9
2024	79,6	73,6	13,3

Halálok	Az összes %-a (férfi)	Az összes %-a (nő)
A keringési rendszer betegségei	44,0	54,6
Daganatok	27,8	22,6
A légzőrendszer betegségei	7,1	5,8
Külső okok (balesetek, öngyilkosság)	5,8	3,0
Az emésztőrendszer betegségei	6,1	3,8
Egyéb	9,2	10,2
Összesen	100,0	100

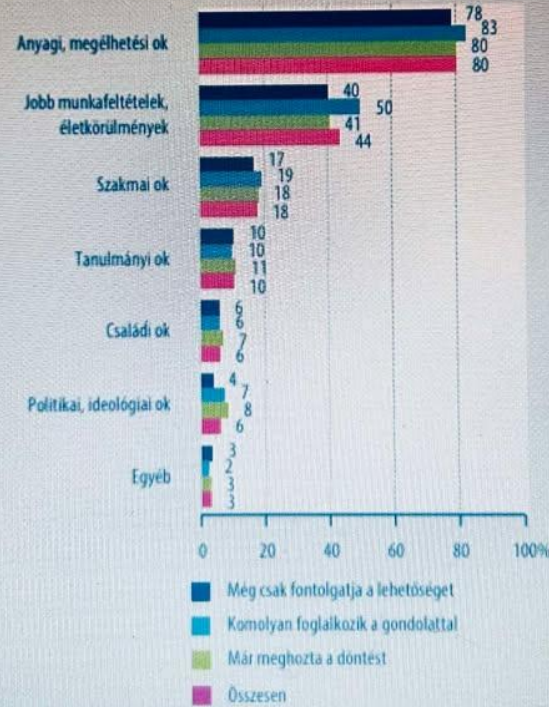

Migráció

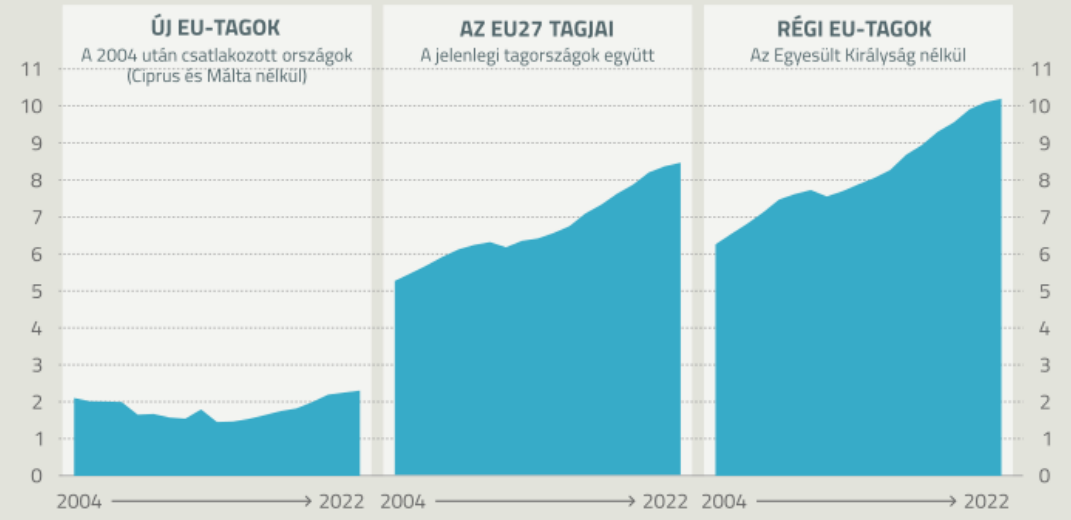
2.3.1. ábra A migrációs tapasztalattal rendelkezők és a magyarországi népesség alapvető demográfiai jellemzői*

3.7.1. ábra A vándorlási tervek mozgató rugói a tervezők típusa szerint*

A KÜLFÖLDI ÁLLAMPOLGÁROK ARÁNYA A TELJES NÉPESSÉGEN BELÜL AZ EURÓPAI UNIÓBAN, 2004–2022 Százalék

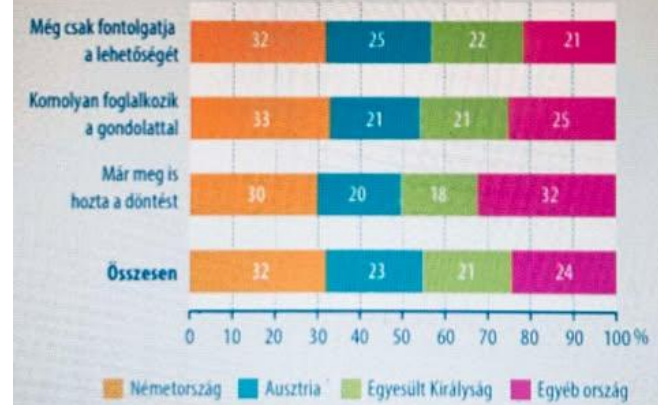

Forrás: a szerzők szerkesztése, az Eurostat adatai alapján

3.4.1. ábra A külföldi tartózkodás tervezett hossza*

3.5.3. ábra A kivándorlást tervezők elsődleges célországai a tervezők típusa szerint*

Köszönöm a figyelmet!